

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre
scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans**

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

De federe firmato aspersione sanguini[s] vitulorum ca. xliij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

Historia

nec pudicitie pccū negabit. **Q**si interī agno-
minauerit eam sibi, i. in yrore duxerit: fm q
d: marcia catonis: iuxta lege yroz faciet ei,
nec sine libello repudij egrediet. **S**i fo nō si-
bi s; filio eā emerit: in modū pdictū faciet ei
p filio sic p se. **S**i tria ista nō fecerit, i. si nec
spe eā hūiliauerit sine agnominatiōe: nec eā
agnominauerit: nec filio eā accepit: moze an-
cillaz gratis egrediet. z absq; pccio sibi dato

De homicida.

Qui occiderit boiem volēs moriā, si fo
noles pfugiat ad ynā De, vij, citatib; refugij
z sibi saluabit aiām suā: ne occidat a pris oc-
cis. **E**t erit ibi donec p iudices ciuitat; e' p
pinqs mortui recōcliet, vl vsq; ad mortē su-
mi sacerdot; . **T**ūc em redibit secur' ad ppta
Per idultra fo occidēs: etiā ab altari eucl-
lat. qd d' soab factū legit. **I**nstar fo haz ciu-
ratū nos habem' loca deo dicata: maiorē tū
imunitatē pstat q' ille. **S**aluat ei in eis etiā
volēs homicida: z q'libet fugitiu'. **T**ū qdaz
exceptionē faciūt. **S**i em p homicidio i ec-
clesiā facto vel furto vel hmoi pfugiat ad ec-
clesiā, inde dicūt eū debere extrahi z puniri.

De talione.

Addidit etiā dñs pcepta talionis, i. ubēs
reddi aiām p aiā, oculū p oculo, dentē pro
dente, vuln' p vulnere, liuorē p liuore, adu-
sionem p aduisione.

De boue cornupeta

Si bos cornupeta seruū occiderit: laps
dib; obruat: nec carnes ei' comedent. **D**ñs
aut bouis, xxx, siclos argētī reddet dño sui.
Aut hebrei: sō sic estimatū pccū fui: qz, xxx,
generatiōes egressi sūt de cham: quē noe fui-
tuti addidit.

De decimis z primitijs.

Decimas z pmitias ne tardaueris offerre
Tū agnū vl hedū, vij, dieb; dimittes cū ma-
tre sua, die, vij, z deinceps poter; reddere.

De septimo anno.

Sex āntis semiabil' terrā tuā, z pgregabis
fruges ei', vij, āno eā reqescere facies. **U**n z
discebat ann' reqetōis, z etiā ann' remissōis
qz i eo nulli licebat exigere debitūz aliqd nisi
eo tmiato, z siqd i eo
anno ex pterit' frugt'
b' succreuerit i ea .co
medēt paupes ppli, z
qd residuū fuerit pau-
perib; comedēt bestie agrī. **I**ta facies in vi/
Aug' sup erodū dō
cit, q' eo āno semina-
bāt s; nō colligebāt,

nea z oliueto tuo. **D**ū hoc obseruatū fuit, vt
ait Josephus in anno, vij, incantū abūdabāt
fruges q' sufficiebāt ad vsum septimī z octa-
ui etiā ad fementē.

De tribus solemnitatibus.

Addidit etiā d' trib; pcpuls solemnitatib;
anni, in qbz voluit sibi apparere omīe masculi
nū s; nō vacuū, de qbz infra dicet

Debedo nō coquēdo in lacte

Nō coques bedū in lacte matris sue qd fo
seph' exponit sic. **N**ō comedes eū infra, vij,
diē, qz adhuc nō differt a lacte. **S**ci d' chio
exponit sic. **N**e occi-

das chīm in die pce **U**l' est pphetia, q' bez
ptōis sue qd m' trās **r**odes non occideret
gressi sūt dies fo pce **c**hiz ifante, vl q' apll
ptōis vocat lac ma **n**ō paterent, p'suras
tris, qz ex tūc i matre **n**isi pus roborati,
parat materia lactis.

Hebze' habet, **N**ō coques separatū in lacte
matris sue, z est sensus, **S**eparatū a carne pa-
rentum, id est qd per carnale generationē cō-
ceptum z editum est nō comedes coctū cū la-
cte vl cū aliq' lacteo caseo, s; vel butyro, qd di-
ctum est ppter aues q' nō de carne sed de ouis
separant, quas in lacte coctas vel cū lacte co-
medunt. **N**ec ideo de lacte matris prohibittū
dicunt, q' in alio lacte liceat coquere, s; quia
lac illud paratius possit inueniri cū animalē
p hoc phibuit de omni lacte. **Q**uidā tamen
de his q' dño offerunt dictum intelligunt, q'
si non offeras agnum vel hedum infra octas
num diē: quia nōdū est esibilis, nec differt a
lacte matris, quia z supra dixerat de primiti-
is agnoz z decimis. **I**n fine fo iudicioz ad-
didit dñs, **S**i fecer; hoc occidā omne pplm
ad quē ingrediēris, z pmittā scabrones, z ve-
spas, q' fugabant eos

Id est terrore nois tui **H**oc nūq; ad lraz fa-
paulatim fo eijctam **c**tum legit, sō aculeo
eos nō redigat terra i **o**s, t'ozes intellige,
solitudinē, et crescant
contra te bestie, ponāq; terminos tuos a ma-
ri rubro, quod est ab oriente vsq; ad mare pa-
lestinum quod t'irrenum dicitur, z est ab occi-
dente z a deserto quod est post betbleem, qd
incipit post t'beciam vsq; ad fluminiū, s; eu-
fraten, que tota regio quandoq; dicta est ius-
dea.

De federe firmato aspersiōe sanguinis vl
tulorum **C**apl'm, XLIII,

Libri Exod.

Enit ergo moy:

vses: et narravit plebi iudicia dñi
Et dixit oēs vna voce. Oia q̄
locut⁹ est dñs faciem⁹ et audiem⁹. Qd̄ p̄po-
stere et inordinate dictū est: p̄signavit futuros
trāgressores: et in h̄ p̄bo medaces. Scripsit
q̄ moyses vniuersos f̄mōes dñi p̄ter decas
logū: et mane surgēs edificauit altare dñi:
et duodecim titulos. p̄ duodecim tribus isrl̄: for-
san duodecim altaria titulos dixit. Vel potius
vñū ex duodecim lapidibus: et in singl̄is sin-
gula noīa filiorū isrl̄ scripsit q̄si titulos tri-
butū duodecim. misitq̄ iuuenes. s. nadab et abihud. q̄ futuri erāt sacer-
dotes: et imolauerūt dño pacifica. xij. vitulos
Zulitq̄ moyses mediā p̄te sanguis. et misit
in crateres vasa. s. viminea cū ansis a cratin
qd̄ est cōtexere dicta. reliquū sanguinē fudit
sup altare. legitq̄ volumē federis. audite po-
pulo. Qui dixerūt. Oia q̄ locut⁹ est dñs facie-
m⁹. Ip̄e p̄o sumptū sanguinē respersit in po-
pulū et ait. Hic ē sanguis federis qd̄ pepigit
dñs vobiscum. q̄si diceret. Sic peribit vīta
el⁹: et sanguis ei⁹ fundet q̄ violabit fedus h̄.
Id est pactū inter vos et dñm. Sane hoc si-
gnū ad p̄firmationē federis hui⁹ habuerūt
a gentilib⁹: q̄ porcā federis fede laniantes sic
p̄firmabant fede laniantū federis violatorē.
Tñ et aliud signū federis terribilius habue-
rūt iudei ex se. s. effusionē aq̄: qd̄ fecit Josue
et samuel: q̄ sicut aqua tota fundit: ita q̄ nil
remanet in vase. qd̄ nō aliū liquores. et etiam
īpa perit fusa ī terrā. sic pensit⁹ cum stirpe sua
p̄ter q̄ solueret fedus.

De p̄mo ascensu moysi in montem.

Capit. XLIII.

De facto ascen-

bdit moyses et aaron. nadab. et abihud. et
ud. et lxx. d̄ seniorib⁹ israel f̄m p̄ce-
ptū dñi vsq̄ ad terminos montis. et viderunt
dñm. Et sub pedib⁹ ei⁹ q̄si op⁹ sapphyrinū. et
quasi celū cū serenū est. Tamē nec sup eos q̄
erant in castris misit manū suā. id est nō abs-
cōdit se ab eis. sed vidētes maiestatem dñi. et
nō sp̄m leti epulabāt. Et vocauit dñs moysē
daturus ei tabulas lapideas inscriptas deca-
logo. Et assumpto tantū ioseph trāstulit termi-

nos dicēs seniorib⁹. Expectate hic. s. in castris
et vsq̄ ad terminos. Si qd̄ questiois natū fue-
rit. referet⁹ illō ad aaron et hui⁹ Operuitq̄ nu-
bes montē. iteriq̄ dimisso ioseph in qdā pla-
nicie montis. solus ascendit moyses ad cali-
ginem. Septimo autē die vocauit eū dñs de
medio caliginis.

De tabernaculo faciendo.

Capit. XLV.

Ingressusq̄ moyses

medius
nebule fuit cū dño. xl. dieb⁹. et xl.
noctib⁹. nec comedēs nec bibens

Et ait dñs ad eū. Sume p̄mittas. id est p̄ci-
osa queq̄ a p̄lo isrl̄. sed ab eo tantū q̄ vltra
obtulerit auz. s. et argētū. et es hyacinthū et pur-
purā coccumq̄ bis tinctū. id est setā hyacin-
thini purpurei. et coccei coloris. et byssū qd̄
est genus lini egyptij molle et candidū. p̄llos
quoq̄ capraz et pelles arietū rubricatas. q̄s
parthicas dicimus. quia parthi sic colorant
eas excogitauerūt et pelles hyacinthinas et li-
gna sethim. Est autē sethim nomē montis et re-
gionis et arboris que similis est albe spine in
folijs. et est leuissimū lignū et impuribile. et i-
cremabile. oleum q̄ ad luminaria. aromata
in vngueta. et tymiamata boni odoris et lap-
ides onichinos. sardonices et gēmas. et faciāt
mibi sanctuariū. vt habitem in medio eoz
ne sit eis labor recurrere ad montē hunc. In-
tra similitudinē tabernaculi qd̄ ostendā tibi
facies illud ita.

De schemate arce Capit. XLVI

Arca de lignis

a sethim facies. q̄ hebraice d̄: berō
Et nota q̄ moyses h̄ ordie nar-
rat. p̄mo de his qui viderūt in tabernaculo. se-
cūdo d̄ tabernaculo tertio d̄ atrio Joseph⁹
p̄o ecōtra. Ille f̄m ordinē cōpositiois. iste f̄z
ordinē collocatiois. Longitudo arce habe-
bat duos cubitos et semissim. latitudo cubi-
tum et semissim. altitudo similiter cubitū et di-
midij. Et intelligit cubitus humanus non
geometricus. Quod apparet in altari lateras
neli. infra qd̄ d̄ esse arca. Etā hic iosephus
vocat cubitū duos palmos. Et d̄ arca non
habuisse pedes. et deaurata est intus et foris
auro mundissimo. Et facta est supra corona
aurea: ad modū scz labij quod in mensis et
scacarib⁹ fieri solet. Per vtrūq̄ lat⁹ lōgitudi-